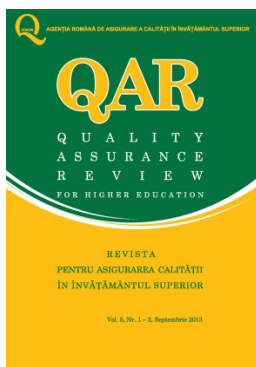

AGENȚIA ROMÂNĂ DE ASIGURARE A CALITĂȚII ÎN ÎNVĂȚĂMÂNTUL SUPERIOR
THE ROMANIAN AGENCY FOR QUALITY ASSURANCE IN HIGHER EDUCATION

Membră cu drepturi depline în Asociația Europeană pentru Asigurarea Calității în Învățământul Superior - ENQA
Înscrișă în Registrul European pentru Asigurarea Calității în Învățământul Superior - EQAR

Quality Assurance Review For Higher Education

**Calitatea managementului universitar și managementul calității în
Universitatea de Științe Agricole și Medicină Veterinară a Banatului Timișoara**

Ioana Bălan, Camelia Tulcan

Quality Assurance Review for Higher Education, Vol. 5, Nr. 1-2, 2013, pp. 124-135

Publicat de: Consiliul Agenției Române de Asigurare a Calității în Învățământul Superior - ARACIS

Locul publicării: București, România

Tipul publicației: tipărit, online

ISSN: 2066 - 9119

Adresa: Bd. Schitu Măgureanu, nr. 1, Sector 1, București, cod poștal 050025

Telefon: +40 21 206 76 00; Fax: +40 21 312 71 35

E-mail: qar@aracis.ro

Pagină electronică: <http://www.aracis.ro/en/publicatii/qar-magazine/numarul-curent/>

Revista Quality Assurance Review for Higher Education este editată din fondurile proprii ale ARACIS și asigură sustenabilitatea proiectului “Asigurarea calității în învățământul superior din România în context european. Dezvoltarea managementului calității academice la nivel de sistem și instituțional”, Contract POSDRU/2/1.2/S/1, cod proiect 3933.

Pentru a reproduce un text din revistă este necesar acordul scris ARACIS.

Răspunderea pentru textele scrise aparține autorilor.

Conținutul acestui material nu reprezintă în mod obligatoriu poziția oficială a ARACIS.

Calitatea managementului universitar si managementul calității în Universitatea de Științe Agricole și Medicină Veterinară a Banatului Timișoara

Ioana M. Bălan*
Camelia Tulcan**

ioanambalan@yahoo.com
calitate@usab-tm.ro

Rezumat: În această lucrare subliniem aspecte legate de managementul calității, ca un concept care a pătruns gândirea mulți manageri din învățământul superior, respectiv a rectorilor, foarte rapid în ultimii ani. Acest fapt este un produs al abordărilor managementului din anii '80 și a efectelor care le-au însoțit. În acest context, caracteristicile speciale ale învățământului superior, impun un set de activități bazate pe crearea și difuzarea de cunoștințe și competențe, principalele obiective ale managementului calității fiind îmbunătățirea continuă, coerența, participarea prin implicarea efectivă a membrilor comunității academice, satisfacerea nevoilor clienților. Procedurile de evaluare detectează de calitatea slabă, stimulează îmbunătățirea, toate acestea contribuind semnificativ la dezvoltarea de sisteme eficiente și eficace în învățământul superior, cu condiția ca ele să fie în mod explicit orientate către cerințele pieței.

Cuvinte cheie: managementul calității, proceduri de evaluare, eficiență, eficacitate.

Abstract: In this paper we highlight aspects of quality management, a concept that has entered many managers thinking in higher education, the rectors, very rapidly in recent years. This is a product of management approaches of the '80s and the effects they have together. In this context, the special characteristics of higher education require a set of activities based on the creation and dissemination of knowledge and skills, the main objective of quality management is continuous improvement, consistency, effective participation by involving staff, customers' needs. Assessment procedures detect poor quality and stimulate improvement, all of which contribute significantly to the development of efficient and effective higher education, provided that they are explicitly oriented market.

Key words: quality management, assessment procedures, efficiency, effectiveness.

Universitatea de Științe Agricole și Medicină Veterinară a Banatului din Timișoara (USAMVBT) este o instituție specializată în învățământul superior agronomic și medical veterinar, cu o anvergură la nivel național și european.

Tradițiile acesteia sunt legate de înființarea **Facultății de Agronomie** în anul 1945, aceasta funcționând pe lângă Institutul Politehnic din Timișoara. În condițiile social-economice și politice ale perioadei respective, Regele Mihai I al României a promulgat *Legea 617/30.07.1945* pentru înființarea **Facultății de Agronomie la Politehnica din Timișoara**, lege publicată în Monitorul Oficial din data de 1 august 1945.

USAMVBT a urmat o evoluție progresivă după anul 1990 când a pornit de la Institutul Agronomic Timișoara cu o singură facultate cu 3 secții, ajungând ca în anul universitar 2011-2012 să

* Universitatea de Științe Agricole și Medicină Veterinară a Banatului, Timișoara

** Universitatea de Științe Agricole și Medicină Veterinară a Banatului, Timișoara

funcționeze cu 6 facultăți și 22 specializări pentru ciclul de licență, 26 masterate și cu două școli doctorale: Medicină veterinară și Ingineria resurselor vegetale și animale. Facultățile actuale sunt: Facultatea de Agricultură, Facultatea de Horticultură și Silvicultură, Facultatea de Management Agricol, Facultatea de Medicină Veterinară, Facultatea de Tehnologia Produselor Agroalimentare, Facultatea de Zootehnie Și Biotehnologii.

În România sunt acreditate să funcționeze 4 universități de profil, toate publice, care împreună formează Consorțiul Universităților de Științe Agricole și Medicină Veterinară.

Managementul universității este asigurat de rector, ales de către toată comunitatea academică și reprezentanții studenților, secondat de 3 prorectori (didactic, cercetare, social) și directorul Consiliului studiilor universitare de doctorat și pentru relații internaționale. Aceștia, împreună cu decanii facultăților, formează Consiliul de administrație, care asigură conducerea executivă a universității. În paralel funcționează Senatul universității, prezidat de un Președinte, care elaborează regulamentele și efectuează și alte activități specifice prin comisiile de specialitate, la propunerea Consiliului de administrație. Atât Consiliul de Administrație cât și Senatul Universitar își desfășoară activitatea în baza Legii 1/2011 și Cartei USAMVBT.

Prin activitatea desfășurată până în prezent și cea de perspectivă, universitatea poate fi considerată de talie națională, cu influență mai mare în partea de vest a țării, urmărind ca această zonă agroalimentară să devină performantă la nivelul euroregional și, în același timp, comparabilă și compatibilă cu zone agricole importante din Europa. *În acest context universitatea își propune să devină lider în învățământul superior și cercetarea agricolă din euroregiunea DKMT.*

Organizarea actuală a universității constituie o etapă a procesului de tranziție la un sistem universitar modern, dinamic, în conformitatea cu exigențele Procesului de la Bologna.

USAMVBT are misiune didactică, de cercetare științifică, extensie universitară și de consultanță. Spațiul rural și sistemul agroalimentar românesc se află în prezent și în anii începutului de secol XXI într-un profund proces de restructurare și dezvoltare.

Dezideratul prioritar evidențiat al USAMVBT este reprezentat de atingerea celor mai înalte competențe academice și tehnice a absolvenților. Capabilitatea acestora de a se integra profesional în sistemul agroalimentar și în sistemele conexe ale acestuia constituie preocuparea majoră a managementului USAMVBT. (Borza et al. 2012, 29 – 40)

Universitatea, prin oferta educațională actuală și cea proiectată, continuă să-și diversificare programele de studii universitare pentru a acoperi o gamă cât mai largă de activități în agricultură. Conștientă de locul și rolul pe care-l ocupă în sistemul național de învățământ superior, evaluându-și corect nivelul de competență și responsabilitățile pe care le are față de comunitate, analizând continuu cererea socială, USAMVBT își asumă roluri fundamentale în procesul de educație. Astfel, în cadrul procesului de învățământ se are în vedere conferirea de calificări superioare și diplome în domeniile științelor agricole și horticoale, peisagisticii, silviculturii, zootehniei, medicinei veterinare, biologiei, biotehnologiei, tehnologiei produselor agroalimentare, pisciculturii, ingineriei genetice, ingineriei mediului, protecției plantelor, mașinilor și instalațiilor pentru agricultură și industria alimentară, ingineriei economice, managementului, marketingului, dezvoltării și amenajării rurale și a altor specializări înrudite.

Politica USAMVBT în domeniul asigurării calității are în prim planul preocupărilor studentul și cunoașterea. De aceea se urmărește la nivelul tuturor structurilor organizatorice crearea unei baze de date care să evidențieze numărul de studenți și rata de succes, succesul absolvenților pe piața muncii, nivelul de satisfacție profesională a studenților, eficiența corpului profesoral, structura socio-demografică, resurse de învățare și costul lor/student, proprii indicatori de performanță. Studenții formează partenerul important în toate procesele de evaluare și au reprezentanți de drept în comisiile de evaluare și asigurare a calității create la toate nivelele organizatorice. (Carvalho și Terra 2003)

O componentă majoră a politicii pentru asigurarea calității îl reprezintă dialogul continuu cu studenții, masteranzii, doctoranzii, ca mijloc important de informare, de cunoaștere a cerințelor acestora și de evaluare a gradului de satisfacere a acestora. Întrucât principalii beneficiari ai activității

USAMVBT sunt studenții, masteranzii și doctoranzii, se consideră ca principală necesitate satisfacerea cerințelor și așteptărilor acestora privind pregătirea lor în direcția solicitată de societate.

Programul de politici ale USAMVBT este centrat pe asigurarea calității, pentru consacrarea unei culturi a calității și îmbunătățirea continuă a calității. Acestuia îi corespund strategii de realizare cu prevederi și termene concrete. Pentru realizarea acestor obiective concurează structurile, politicile și strategiile la nivel de USAMVBT și respectiv facultate. Programul de politici centrate pe calitate la nivel instituțional și mijloacele de realizare a acestora sunt precizate în *Manualul calității*, care, pe lângă procedurile generale obligatorii, au asigurat succesul certificării Sistemului de Management al Calității în USAMVBT.

Cercetarea științifică constituie o preocupare de bază a personalului academic și de cercetare din universitate. În universitate se desfășoară o activitate de cercetare științifică apreciată pe plan național, care se va dezvolta în anii următori. Suntem recunoscuți pe plan național și chiar internațional în unele domenii de cercetare agricolă și de medicină veterinară.

Dezvoltarea unei puternice școli științifice în domeniul dezvoltării rurale la nivelul performanțelor contemporane, participarea la realizarea de proiecte științifice de mare interes și la afirmarea aportului original și eficient în circuitul internațional de valori reprezintă o misiune prioritară.

USAMVBT prin Unitatea de Extensie, are și misiunea de a elabora concepte modele de dezvoltare rurală, de exploatații agricole privat-familiale și de ferme model performante. Universitatea se va implica în mod direct și în mai mare măsură în consultanță agricolă printr-un dialog permanent cu agricultorii și agenții economici din sistemul agroalimentar, asumându-și formarea de specialiști în consultanță agricolă prin înființarea unui program de studii masterale în domeniu.

În universitatea noastră studiază tineri din toate zonele țării, cu precădere din zona de vest, iar prin gama largă de programe de studiu oferite, dar și rezolvarea unor teme de cercetare de interes național, anvergura universității este de talie națională.

În USAMVBT se pregătesc studenți și doctoranzi din Bulgaria, Cipru, Grecia, Austria, Germania, Franța, Italia, Ungaria, S.U.A., Iran, Israel, Siria, Maroc, Serbia, Republica Moldova, în viitor dorindu-se o creștere a numărului acestora ca urmare a modernizării planurilor de învățământ și prin aplicarea sistemului de credite transferabile.

De asemenea, un mare număr de absolvenți ai universității noastre profesază în 77 diferite țări ale lumii. Totodată se perfectează un număr mare de colaborări pe linie didactică și științifică. Toate acestea ne fac să considerăm că universitatea noastră a început să aibă anvergură internațională, care se va dezvolta în următorii ani.

USAMVBT va continua să furnizeze, la nivelul mediului academic românesc și al euroregiunii Dunăre-Criș-Mureș-Tisa (DKMT), un mediu intelectual vibrant și stimulat, generând în continuare noi concepte și modele de dezvoltare a structurilor agrare. Universitatea acționează prin performarea unor concepte de dezvoltare rurală durabilă care vizează sectorul agroalimentar al euroregiunii DKMT.

Motivați de experiența profesională, vizibilitatea națională și internațională, hotărârea de a acționa pentru reforma managementului universitar, necesitatea compatibilizării europene a sistemului de educație și de îmbunătățire a organizării și creșterii performanțelor universitare, USAMVBT și-a propus pentru perioada 2012 - 2016 următoarele **obiective fundamentale**:

- a. Orientarea universității spre competitivitate și performanță pentru integrarea în circuitul valorilor științifice internaționale și atingerea poziției de lider al învățământului superior și cercetării științifice agricole din România și euroregiunea DKMT.
- b. Creșterea capacității de cercetare prin dezvoltarea infrastructurii de cercetare-dezvoltare și atragerea de tineri și de specialiști cu competențe superioare.
- c. Întărirea ofertei de cunoștințe, servicii și extensie universitară. Stimularea transferului tehnologic bazat pe cooperarea cu agribusinessul regional în conformitate cu necesitățile relevate de Strategia de inovare regională a Regiunii Vest România. În același timp, dată fiind USAMVBT în euroregiunea DKMT ne propunem să devenim, împreună cu universitățile agricole din Novi Sad și Szeged, un pol euroregional de învățământ -

cercetare - consultanță în domeniul producției agroalimentare și al dezvoltării rurale regionale.

d. Dezvoltarea învățământului agroalimentar și medical veterinar în limbile de circulație internațională.

Conștientă de locul și rolul pe care-l ocupă în sistemul național de învățământ superior, evaluându-și corect nivelul de competență și responsabilitățile pe care le are față de comunitate, analizând continuu cererea socială, USAMVBT își asumă o misiune didactică vizând excelența în domeniile de competență agricultură - produse alimentare – zootehnie - biotehnologii - medicină veterinară, și competitivitatea, atât la nivel național cât și la nivel internațional.

Programele de studii au obiective care conțin elemente de specificitate și oportunitate în concordanță cu domeniul programului și cerințele pieței forței de muncă, fiind prezentate în mod clar ca și preambul al planurilor de învățământ. Cu toate acestea nu toate curiculele au fost armonizate cu standardele europene. Relevanța cognitivă și profesională a programelor de studiu este definită în funcție de ritmul dezvoltării cunoașterii și tehnologiei în domeniu și de cerințele pieței muncii.

Conducerea universității, prin membrii Consiliului de administrație și Senat, consideră că sistemul de management al calității trebuie să vadă în cercetarea științifică o misiune prioritară, universitatea având ca țel în domeniul cercetării *să devină un pol de excelență cu recunoaștere națională și internațională care sprijină inițiativele de cercetare cu aport la achiziția și dezvoltarea cunoașterii, ca răspuns la nevoile comunității academice și ale societății.*

Plecând de la situația existentă și constatată, în vederea realizării în cele mai bune condiții a misiunii sale, universitatea pune la baza întregii sale activități următoarele **principii și obiective**:

- îmbunătățirea managementului cercetării, administrării resurselor și creșterea vizibilității internaționale a cercetării științifice;
- orientarea spre o înaltă calitate a cercetării prin: impunerea unei exigențe ridicate, potrivit standardelor naționale și internaționale; atragerea periodică în calitate de profesori / cercetători invitați a unor personalități din țară și străinătate în activitățile didactice și științifice din facultăți și departamente; inițierea și susținerea unor programe performante de cercetare prin colaborarea cu parteneri din țară și străinătate.

Toate cadrele didactice titulare din universitate desfășoară și activități de cercetare finanțate prin granturi internaționale/naționale în care sunt antrenați și cercetători. Politica de resurse umane a USAMVBT încurajează dezvoltarea de profesioniști cu înaltă calificare, prin programe doctorale și post-doctorale, ca viitori cercetători cu normă întreagă sau cadre universitare.

Având baza autonomia universitară, USAMVBT a implementat și îmbunătățește continuu un model de management participativ. Întreaga comunitate academică este stimulată să se implice în procesul decizional, pe diferite trepte de colaborare. Scopul acestei dezvoltări a implicării generale este un mediu organizațional rezonant în care nevoile, aspirațiile și așteptările societății academice și personalului auxiliar sunt manifestate liber prin angajamente, bazate pe încredere reciprocă.

USAMVBT urmărește descentralizarea administrativă, financiară și academică prin delegarea responsabilităților către structurile descentralizate, fără a pierde coordonarea centralizată a deciziilor.

Activitatea de practică a studenților are drept scop verificarea aplicabilității cunoștințelor teoretice însușite de către studenți în cadrul programului de instruire teoretică din cadrul USAMVBT. Practica s-a desfășurat atât în centrele de practică ale universității cât și în exteriorul universității – prin intermediul unor convenții de practică încheiate cu unități economice sau de cercetare care au domeniul principal de activitate relevant pentru specializarea studenților universității noastre în scopul obținerii de abilități. Insa, nu toate centrele de practica răspund cerințelor actuale privind tehnologiile moderne.

Consilierea vocațională a candidaților care își doresc să devină studenți ai universității constă în prezentarea ofertei educaționale a facultăților universității noastre, un chestionar pentru identificarea aptitudinilor și intereselor profesionale și a unui formular, suport pentru viitoare activități de consiliere. Considerăm că această activitate este benefică atât pentru candidat cât și pentru universitate. Pentru

candidat consilierea vocațională poate fi premisa primei bune alegeri. Pentru universitate consilierea se va concretiza în diminuarea abandonului și în creșterea proporției de absolvenți angajați în profesia pentru care s-au pregătit.

Plasarea forței de muncă specializată în agribusiness este a doua categorie de activități. Aceasta vizează atât serviciul de plasare a studenților fără loc de muncă în companii adecvate specializării și competențelor dobândite cât și *head hunting*-ul. În ambele cazuri, în bazele de date ale unității de extensie, se introduc atât absolvenții cât și companiile care solicită dezvoltarea capitalului uman.

Extensia rezultatelor cercetării universitare este un alt important serviciu pus la dispoziția societății române. Acest serviciu izvorăște din practica cooperativelor de extensie și din convingerea că extensia trebuie să aibă o abordare centrată pe misiune la nivelul problemelor socio-agrozootehnice ale societății.

Relațiile internaționale ale USAMVBT includ activități didactice, proiecte, granturi și contracte de cercetare științifică și internaționale.

În relația cu alte Universități, USAMVBT a semnat 33 de acorduri de colaborare cu diverse Universități din UE și SUA precum și din alte țări cu tradiție universitară, dintre care 21 de acorduri Erasmus de tip *mobilitate a personalului didactic pentru predare LLP/Erasmus (STA)* și *mobilitate studentescă de studiu LLP/Erasmus (SMS)* și alte 12 diverse acorduri de cooperare bilaterală în domeniu academic, de cercetare și activități de extensie.

Universitatea are recunoaștere internațională și deține în acest sens o serie de premii, diplome și medalii obținute internațional (39 între anii 2006-2011) în cadrul unor Saloane internaționale ale cercetării, inovării și invenției.

Diplomele emise absolvenților USAMVBT sunt în concordanță cu calificările universitare care permit exercitarea profesiilor din lista calificărilor europene și internaționale și din nomenclatorul național al profesiilor (COR – clasificarea ocupațiilor din România). Programele de studii sunt revizuite periodic, fiind stabilite în acest sens la nivelul facultăților comisii de lucru care gestionează procesul. Prin revizuire se urmărește punerea în acord a programelor de studii cu dinamica pieței calificărilor universitare și profesionale din țară și străinătate. Un exemplu elocvent în acest sens îl constituie Facultatea de Medicină Veterinară, care și-a aliniat curricula universitară cu cele ale altor facultăți de profil din UE, în vederea acreditării europene.

Scopul USAMVBT este de a-și consolida poziția sa de instituție de învățământ superior și cercetare la nivel național, dar și a accede în rândul celor de cercetare avansată.

USAMVBT are ca misiune principală păstrarea recunoașterii ca instituție cu impact major în sfera academică a domeniului agricol național și a euroregiunii DKMT. Aceasta presupune atât diversificarea pe baza cerințelor pieței a ciclurilor 1 și 2, cât și dezvoltarea ciclului 3 în toate domeniile de competență/ excelență, proces care este în curs de desfășurare.

Ținând seama de prognozele privind evoluția contextului socio-economic național, de specificul ofertei educaționale a instituției, de resursele umane și baza materială existente, USAMVBT își propune orientarea universității spre competitivitate și performanță pentru integrarea în circuitul valorilor științifice internaționale și atingerea poziției de lider al învățământului superior și cercetării științifice agricole din România, precum și acordarea de servicii educaționale recunoscute la nivel internațional.

USAMVBT își propune să actualizeze strategia de dezvoltare în acord cu noile realități economice și sociale. Totodată, se preconizează creșterea rolului calității în procesele de predare-învățare-evaluare a studenților și cercetare științifică, în evaluarea cadrelor didactice, creșterea răspunderii și a implicării personale în promovarea excelenței academice.

Totodată, se urmărește permanent actualizarea structurilor și elementelor instituției la curentul actual promovat la nivel național privind asigurarea calității în învățământul superior în context european în legătură cu studiile universitare de licență, master și doctorat, prin promovarea unor sisteme și metodologii eficientizate de evaluare internă și externă. Vizează, totodată, menținerea certificării SRAC și IQNet în conformitate cu SR ISO 9001:2008 și asigurarea unei comunicări și colaborări continue cu organisme naționale și internaționale de evaluare a sistemelor de management

al calității (EUA, ARACIS, SRAC, RENAR). USAMVB Timișoara promovează dezvoltarea competențelor manageriale a membrilor comunității academice, inclusiv a competențelor de planificare strategică, a celor prospective sau de: marketing educațional și comunicarea științei, autoevaluare instituțională și benchmarking internațional.

USAMVBT a creat structurile, a elaborat politica și strategiile care să genereze cadrul instituțional pentru asigurarea calității și îmbunătățirea continuă a acesteia, pentru consolidarea culturii calității și actualizarea standardelor de calitate.

USAMVBT are un sistem de management al calității documentat prin *Manualul Calității*, proceduri și regulamente, iar în cadrul tuturor subdiviziunilor organizatorice, se promovează și se dezvoltă cultura calității.

În USAMVBT principala structură cu atribuțiuni directe în domeniul calității este Comisia pentru Evaluarea și Asigurarea Calității (CEAC), înființată în baza deciziei Senatului. Comisia este constituită în conformitate cu prevederile legale, funcționează în baza unui regulament propriu, iar structura actuală a acesteia este în conformitate cu prevederile legale privind asigurarea calității educației. CEAC este subordonată Senatului, iar Rectorul este direct responsabil de calitatea educației furnizate de către USAMVBT. Conducerea operativă a CEAC este asigurată de un coordonator numit de Rector. CEAC are în subordine Comisiile de Evaluare și Asigurare a Calității la nivel de facultăți (CEAC). CEAC-F sunt conduse de câte un responsabil cu asigurarea calității (RAC-F) și au în componența lor responsabili cu asigurarea calității din departamentele didactice (RAC-D) și responsabili cu asigurarea calității pe program(e) de studii (RAC-PS). Aceste comisii (CEAC-F) au responsabilități în domeniul calității corespunzătoare programelor de studii pe care le gestionează.

USAMVBT dispune de practici de auditare internă cu privire la principalele domenii ale activității universitare pentru a se asigura că angajamentele pe care și le-a asumat sunt respectate riguros, în condiții de transparență publică.

În anul 2009 s-a constituit în cadrul Departamentului pentru Asigurarea Calității (DAC), transformat ulterior, în anul 2013, în Departamentul de Managementul Calității (DMC), în cadrul căruia este suborganizat Compartimentul de Audit Intern al Calității în care activează 30 auditori, fiind cuprinși 4-5 reprezentanți din fiecare facultate, câte un reprezentant al celor două departamente independente și membrii DMC.

Există proceduri bine stabilite privind inițierea, aprobarea, monitorizarea și evaluarea periodică a programelor de studiu, care cuprind aprobarea inițială la nivelul facultății, apoi la nivelul USAMVBT, parcurgându-se etapele stipulate în reglementările în vigoare, în urma cărora se realizează aprobarea finală a acestora. Regulamentul și monitorizarea sunt asociate cu evaluări periodice ale calității pentru fiecare program de studiu și pe instituție.

Inițierea programelor de studii noi se realizează la nivel de facultate și se bazează pe analize complexe privind mediul extern și intern al USAMVBT, în conformitate cu *Regulamentul privind inițierea, aprobarea, monitorizarea și evaluarea periodică a programelor de studii*. Aceasta se realizează în concordanță cu Lista domeniilor pentru studii universitare, aprobată anual prin Hotărâre de Guvern. Programele de studii propuse spre autorizare sau acreditare sunt acceptate dacă respectă reglementările naționale și europene specifice domeniului și dacă sunt compatibile și comparabile cu alte programe de studii similare din țară și străinătate.

Cererea pentru autorizarea de funcționare provizorie a unui nou program de studii este aprobată de Biroul Senatului și validată de Senatul USAMVBT. Realizarea evaluării externe a programelor de studii are la bază Raportul de evaluare internă (autoevaluare). Structura Raportului de evaluare internă a programelor de studii este în conformitate cu cerințele și indicatorii de calitate din Metodologia de evaluare externă elaborată de ARACIS.

Monitorizarea programelor de studii se face în mod sistematic, planificat și presupune controlul modului în care se desfășoară activitatea pentru depistarea la timp a neajunsurilor și inițierea de acțiuni corective și preventive. Monitorizarea se realizează cu participarea cadrelor didactice, a conducerii departamentului/facultății, a studenților și structurilor referitoare la calitate.

Examinarea și notarea studenților se derulează în baza unor criterii bine stabilite, pe baza unui

regulament și tehnici care sunt riguroși și consecvent aplicați. USAMVBT a elaborat procedee specifice, utilizate la examinarea studenților, care sunt aduse la cunoștința acestora, conform reglementărilor.

Reglementările privind evaluarea sunt anunțate studenților în detaliu de către cadrul didactic, în mod direct, cu ocazia desfășurării activităților didactice. În cataloagele de examen se trece nota finală, calculată conform formulei de calcul prevăzută în *Fișa disciplinei*.

La finalizarea studiilor, studenții sunt evaluați în conformitate cu prevederile *Regulamentului privind organizarea și desfășurarea examenelor de finalizare a studiilor*

La nivel de universitate și în funcție de specificul fiecărei facultăți și program de studiu, proiectarea procesului didactic este astfel concepută și efectuată încât procesul de predare-învățare să fie susținut de o evaluare transparentă.

Toate cursurile susținute în USAMVBT sunt concepute pentru a îmbina predarea cu studiul individual și cu aspectele formative. Activitatea de examinare în cadrul USAMVBT reprezintă o proiectare a activității de predare. În acest context, toate disciplinele predate sunt susținute pe bază de suporturi de curs și, după caz, îndrumătoare de lucrări practice, caiete de seminar sau laborator.

Procedeele de examinare și evaluare sunt centrate pe rezultatele învățării și anunțate din timp studenților.

Calitatea personalului didactic se referă la cunoștințele de specialitate și potențialul de cercetare științifică, la capacitatea didactică de transmitere a cunoștințelor către studenți și deontologia profesională a cadrelor didactice, precum și la prestigiul profesional și recunoașterea națională și internațională a acestora.

La USAMVBT se aplică sisteme de evaluare a personalului didactic din anul 1998, dar în mod sistematic din anul 2008, pe baza unor proceduri și formulare aprobate de CEAC și Senatul USAMVBT.

Regulamentul privind evaluarea periodică a calității personalului didactic stabilește cadrul general și procedurile de evaluare a cadrelor didactice. (Borza et al. 2012, 29 – 40)

Autoevaluarea, evaluarea colegială, evaluarea de către studenți și evaluarea de către directorul de departament se realizează în conformitate cu principiile, metodele și procedurile stabilite la nivelul USAMVBT și este coordonată de către Comisia pentru Evaluarea și Asigurarea Calității (CEAC).

Metoda de analiză

La nivelul USAMVB Timișoara considerăm relevantă evaluarea impactului dezvoltării sistemului de management al calității la Facultatea de Management Agricol datorită specificului acestei facultăți, în care fondul de informație este predominant de cel din domeniul managementului, în toate extensiile lui. Scopul acestui studiu este acela de a identifica nivelurile la care dezvoltarea sistemului de management al calității din universitate se regăsește în calitatea managementului universitar, la nivelul entității organizatorice analizate.

În acest context, analiza prin metoda benchmarking este relevantă. Benchmarking-ul este utilizat pentru compararea proceselor și performanțelor produselor și serviciilor cu cele ale liderilor recunoscuți ca atare, la un moment dat, pe piață. El facilitează identificarea scopurilor ca și stabilirea priorităților în elaborarea planurilor, pentru creșterea avantajului competitiv al universității. (Curaj et al. 2012)

Studiu de caz

În cadrul USAMVBT, la nivelul tuturor facultăților a fost efectuată analiza de benchmarking. La Facultatea de Management Agricol, în scopul cercetării celor mai bune procese, proceduri sau rezultate, care sunt relevante pentru realizarea obiectivelor, s-a efectuat prezenta analiză de benchmarking, care a luat în calcul datele celor mai reprezentative universități de profil din România.

Păstrând aceste considerente, s-a efectuat analiza de benchmarking având în vedere resursele informaționale de care dispune USAMVB Timișoara. Scopul este, prin urmare, de a asimila și de a aplica informații de la universitățile reprezentative de profil pentru îmbunătățirea perfor-manțelor proprii. (Juran și Godfrey 1998)

Facultatea de Management Agricol a USAMVB Timișoara a decis efectuarea unei analize de benchmarking comparativ, care presupune compararea proceselor cu cele ale specializărilor concurente, indiferent de facultățile în cadrul cărora sunt acreditate.

În cazul acestui tip particular de benchmarking obținerea de informații a fost îngreunată de faptul că datele nu sunt protejate, fiind publice doar selectiv și în regim controlat.

Aplicarea benchmarking-ului a presupus parcurgerea următoarelor etape: (Juran 1988)

1. Stabilirea domeniului de aplicare a benchmarking-ului, respectiv a parametrilor care vor fi analizați

În acest sens, au fost identificați indicatorii care sunt utili a fi analizați, astfel că aceștia sunt reprezentați de cifra de școlarizare a specializărilor:

- a) Inginerie și management în alimentație publică și agroturism
- b) Inginerie economică în agricultura

La ambele specializări s-a stabilit ca indicatorii referitori la cifrele de școlarizare care vor fi analizați vor viza atât locurile bugetate cât și cele cu taxa.

2. Stabilirea universităților cu care s-a făcut compararea, în funcție de tipul de benchmarking.

În acest scop s-a apelat la o cercetare documentară, utilizând toate sursele de informare disponibile, respectiv paginile de web a universităților concurente precum și informații rezultate din schimbul de experiență între personalul USAMVBT și cel al celorlalte universități de profil.

Cercetarea efectuată are în vedere cel trei organizații, respectiv:

- USAMV Iași,
- USA București
- USAMVB Timișoara.

Desemnarea acestor universități de referință, dintre cele analizate, s-a făcut luând în considerare compatibilitatea acestora cu USAMVBT, respectiv cea care aplică benchmarking -ul.

3. Culegerea datelor referitoare la performanțele specializărilor IMAPA și IEA referitoare la cifrele de școlarizare din universitățile de referință În acest scop s-a apelat la contacte profesionale și la consultarea datelor furnizate electronic de către universitățile de referință.

În Tabelul 1 sunt prezentate aceste date, referitoare la locurile bugetate, la cele două specializări analizate, în anul universitar în curs 2012-2013.

Tabelul 1

LOCURI BUGETATE ÎN ANUL UNIVERSITAR 2012 – 2013

SPECIFICATIE	IMAPA	IEA
USAMVB TIMISOARA	32	27
USAMV IASI	20	40
USA BUCURESTI	64	104
TOTAL	116	171

În Tabelul 2 sunt prezentate cifrele de școlarizare de la specializările analizate, locurile cu taxă în anul universitar în curs 2012-2013.

Tabelul 2

LOCURI CU TAXĂ IN ANUL UNIVERSITAR 2012-2013

SPECIFICATIE	IMAPA	IEA
USAMVB TIMISOARA	28	23
USAMV IASI	40	20
USA BUCURESTI	333	255
TOTAL	401	298

4. Analizarea datelor a evidențiat decalajele existente față de universitățile de referință și a subliniat necesitatea analizării cauzelor acestora. In același timp, însă, se consideră că nu este suficientă numai o înțelegere a situației prezente, în care specializarea IMAPA și IEA a Facultății de Management Agricol a USAMVBT ci aceasta trebuie abordată în perspectivă, în contextul evoluției probabile a performanțelor universităților cu care se face compararea.

Pentru relevanta s-au raportat numărul de locuri și ponderile acestora la totalul locurilor în cele trei universități supuse analizei de benchmarking.

Fig. 1 Numărul de locuri bugetate la cele trei universități supuse analizei de benchmarking, la cele două specializări IMAPA și IEA

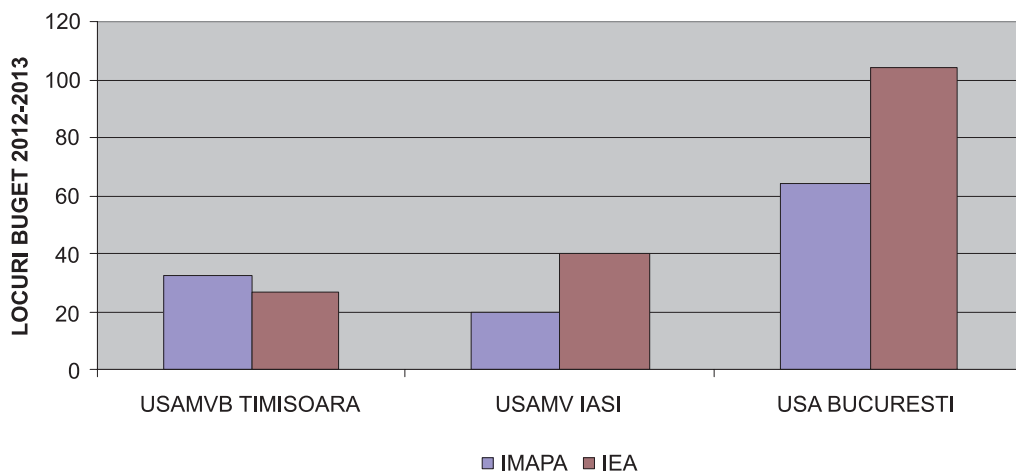
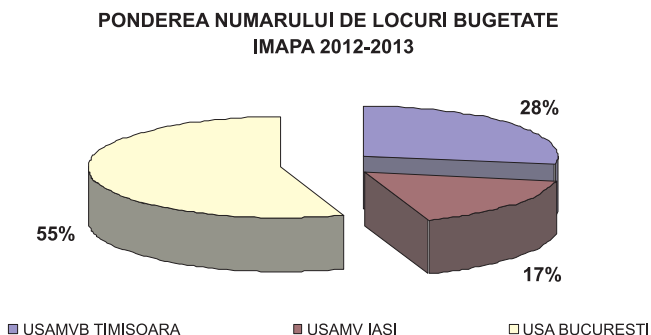

Fig. 2 Ponderea numărului de locuri bugetate la specializarea IMAPA, din suma totală a locurilor bugetate la cele trei universități supuse analizei de benchmarking în anul universitar 2012-2013

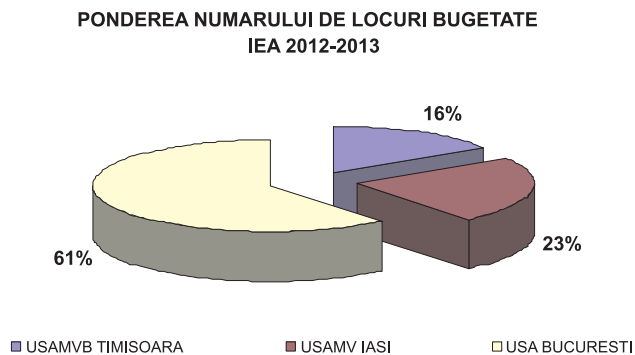

Facultatea de Management Agricol a USAMVB Timișoara, la specializarea IMAPA deține mai puțin de o treime din totalul locurilor bugetate, însa cu peste 10% mai multe locuri bugetate decât USAMV Iași.

La specializarea IEA situația este inversată în sensul că, dacă la specializarea IMAPA USAMVB Timișoara deține mai multe locuri bugetate, acum situația este în favoarea USAMV Iași, cu aproximativ 7% mai mult.

Pentru ambele specializări, USA București are cele mai multe locuri bugetate, respectiv 55% și 61%.

Fig. 3 Ponderea numărului de locuri bugetate la specializarea IEA, din suma totală a locurilor bugetate la cele trei universități supuse analizei de benchmarking în anul universitar 2012-2013

În ceea ce privește locurile cu taxă, situația este relativ similară, cu specificația că USAMVB Timișoara, Facultatea de Management deține poziția a III-a, cu 7% din locurile cu taxă, respectiv 8%.

Fig. 4 Numărul de locuri cu taxă la cele trei universități supuse analizei de benchmarking, la cele două specializări IMAPA și IEA

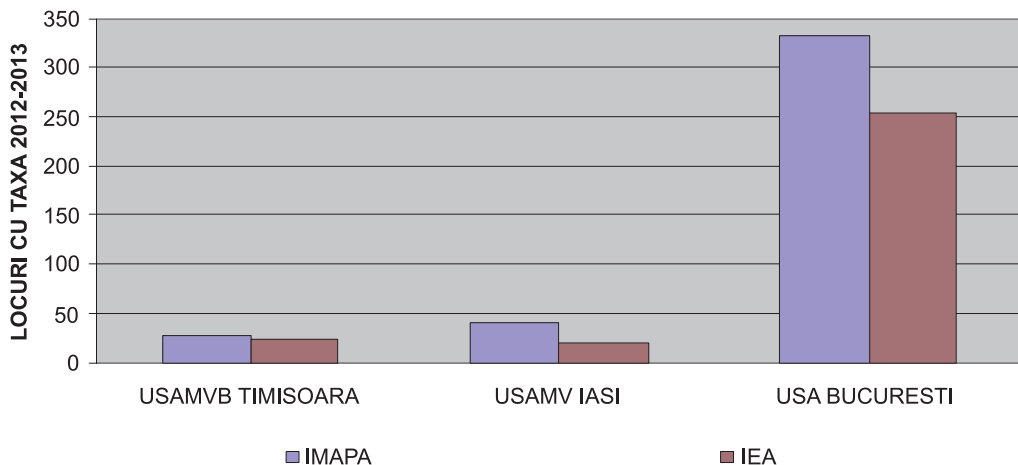

Fig. 5 Ponderea numărului de locuri cu taxă la specializarea IMAPA, din suma totală a locurilor bugetate la cele trei universități supuse analizei de benchmarking în anul universitar 2012-2013

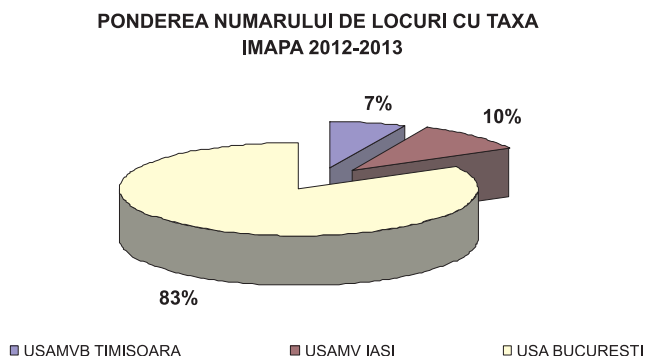
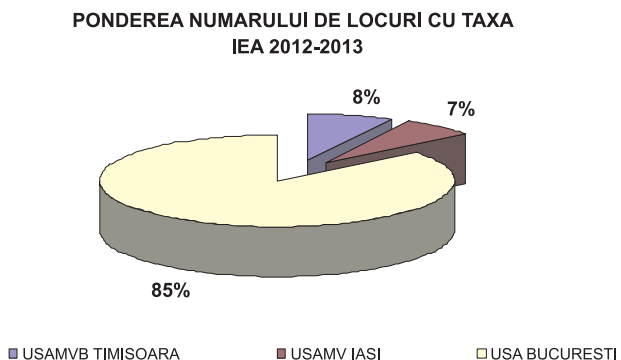

Fig. 6 Ponderea numărului de locuri cu taxă la specializarea IEA, din suma totală a locurilor bugetate la cele trei universități supuse analizei de benchmarking în anul universitar 2012-2013

Concluzii

Unitate componentă a sistemului educațional din România, USAMVBT este o instituție de stat care își desfășoară activitatea în domeniul învățământului superior și cercetării științifice.

Organizarea actuală a universității constituie o etapă a procesului de tranziție de la sistemul universitar anterior la un sistem universitar modern, dinamic, în conformitate cu exigențele Procesului de la Bologna.

În ultimii 20 de ani, USAMVBT a încercat permanent să se adapteze nevoilor locale, regionale și euroregionale, printr-un dialog permanent cu mediul economic și privat. În acest sens, actuala structură de management a constituit Consiliul consultativ din domeniul agro-alimentar și al medicinei veterinare. Analizând cerințele pieței, în continuă schimbare, universitatea caută să se adapteze programele de studii în funcție de necesitățile forței de muncă.

Prin activitatea desfășurată până în prezent și cea de perspectivă, USAMVBT este considerată de talie euroregională, cu influență mai mare în partea de vest a țării și euroregiunea DKMT, contribuind la dezvoltarea rurală complexă a Banatului și a părții de vest a României, precum și a euroregiunii DKMT, urmărind ca această zonă agroalimentară a României să devină performantă la nivelul euroregional, în același timp, comparabilă și compatibilă cu zone agricole importante din Europa.

În acest context, USAMVBT deține toate premisele să devină lider în învățământul superior și cercetarea agricolă din euroregiunea DKMT.

Referințe bibliografice

Borza Anca, Cătălina Crișan. 2012. “Employers’ Expectations: Competencies of Entrepreneurs versus Competencies of Graduates of Higher Education “, Quality Assurance Review for Higher Education, Vol. 4, Nr. 2, , p. 29 – 40

Curaj A., P., Scott, L., Vlăsceanu, L. Wilson. 2012. „European Higher Education at the Crossroads – Between the Bologna Process and National Reforms” Part 1 and Part 2. Dordrecht

Carvalho, M., M. Terra. 2003. “A Key Question for Higher Education: Who are the customers?”, Proceedings of the 31st Annual Conference of the Production and Operations Management Society, Atlanta.

Harvey, L., D., Green. 1993. „Defining quality”, Assessment and Evaluation in Higher Education, 18(1), pp. 9-34.

Hatten S., T. 2009. “Small Business Management Entrepreneurship and Beyond”, New York.

Juran, J. M. 1988. Juran’s „Quality Handbook ”. New York: McGraw-Hill.

Juran, J. M., A. B., Godfrey. 1998. „Juran’s Quality Handbook” (5th ed.). New York: McGraw-Hill.